



piše: Zoran Lešić
foto: Biljana Blažević i Zoran Lešić

ANTISELFI

U potrazi za nestalim vremenom



Naše doba je vrijeme selfija. Svi mi imamo poznanike koje pratimo na društvenim mrežama, a koji na njima konstantno postavljaju selfije. Te fotografije su, uobičajeno, u različitim, manje-više standardnim pozama: diskretno namigivanje, pačije usne, smiješne poze u nastojanju da budu elegantne, vrhovi nožnih prstiju koji kvare neki lijepi pejzaž, a sve po sistemu: evo mene sretan/sretna sam. Jednom prilikom sam iz radoznalosti pretražio Instagram na hashtag "selfi" i, na moje iznenađenje, pojavilo se 103.363.119 slika. Za tridesetak minuta provjerio sam ponovo, novih 50.000 selfija postavljeno je za to kratko vrijeme. Slobodno možemo reći da je ovo era "globalnog selfi zagađenja". Pomislih, kako da od pomodarstva napravim nešto što je, za mene, snažnije i smislenije!? Selfi je u svojoj suštini autoportret kojim treba da predstaviš sebe, svoj život, svoja razmišljanja, svoje bivstvovanje u vremenu i prostoru... Svoju privatnost otvoriš pred drugima, pustiš ih da uđu u tvoju intimu. Čin koji je na granici teatra, performansa i izložbe. U ovom vremenu selfi groznice za mene je bitno da imam prošlost koja me inspiriše, prijatelje koji su u mom životu neprolazni, koje volim da fotografišem i pišem o njima. S kim krenuti u avanturu, pa naravno...



Biljanu poznajem još iz gimnazijskih dana. Ona je sestra moje supruge Mirjane, ali više od toga ona je moja prijateljica i inspiracija koja je uveliko uticala na moj život. Ona je svjedok Mirjaninog i mog dugog i sretnog braka, naših života, svega onog što smo na samom početku zajedničkog života definisali kao *vječno i u dobru i u zlu*. S Biljanom sam, ranih sedamdesetih, napravio "Asocijaciju", naš prvi kratki art film snimljen na 8-milimetarskoj traci. "Snovi", moja posljednja predratna izložba u Sarajevu bila je inspirisana Biljom. Pa ima li onda pogodnije osobe da bude "svjedok" našeg života. Dogovorili smo se da ona uzme



fotoaparat i napravi seriju autoportreta a da ja reagujem na njih, na njene osjećaje i emocije, miješajući ih s fotografijama iz zajedničke prošlosti. Tako je nastala ova serija fotografija u kojoj mi, lutajući kroz uspomene, oživljavamo zajedništvo, istražujemo prijateljstvo i obitelj. Fotografije kojima kazujemo intimne priče, ponekad tužne, ponekad sretna, ali uvijek iskrene. Mi uporno tragamo za nestalim vremenom, u želji da autoportrete naših života sačuvamo od zaborava.



Svi moji „junaci” su na izvjestan način apatridi, ljudi bez domovine, duhovni emigranti, građani svijeta: ili nikom ne pripadaju ili ni od koga nisu prihvaćeni – stranci, „ne-otačestveni sinovi“, raspolučeni, našli su se pod tuđim nebom zavaravajući se da bi im to mogla biti DOMOVINA!



More me je primilo kao majka u svoje krilo; osjećam njegov prijatni zagrljaj. Sad sunce pije sa mene posljednje kapi vode i ostavlja na meni bjelinu soli. Obučena samo u svijetlu odoru sunca, gola, gazim toplom pjeskovitom obalom prateći u plićaku pjenušave talasiće koji se mačkasto umiljavaju i maze, protežući se lijeno po pješčanim sprudovima. Kako je sve to neizmjereno daleko i nestvarno – kao da nije ni bilo – kao da smo čitav jedan dio našeg života izmislili.



Uostalom, možda ovo i nije grad u kome ću umrijeti, ali u svakom slučaju nije zaslužio jednog neuporedivo vedrijeg mene, ovaj grad u kome možda i nisam bio najsretniji, ali u kome je sve moje i gdje uvijek mogu naći barem nekog od vas koje volim i reći vam da sam sam do očajanja. Ovdje, zovnem li topole, svoje sugrađanke, i one čak znače šta je to što me boli. Jer ovo je grad u kome možda i nisam bio najsretniji, ali u kome i kiša kad pada nije prosto kiša. (Izet Kiko Sarajlić)



Da starimo, da umiremo, to smo oduvek znali, iako smo se sporo navikavali na tu misao i teško mirili sa njom. Ali sa godinama, evo se javljaju u nama, i to pre smrti i pre samog starenja, nove misli sa kojima se čovek ne može da pomiri i koje nas guraju u starost pre vremena i u pravu smrt pre umiranja. To je: jasno i neumoljivo saznanje da u onom što je plodno, radosno i napredno u svetu mi sve manje i sve ređe učestvujemo, da je sve više zanosa koje ne osećamo i podviga u kojima nemamo udela, da u stvari, za nas svet vene i umire pred našim očima, a mi, još živi ali izvan života, posmatramo ga nemoćni, bez reči i pokreta. (Ivo Andrić, Znakovi pored puta)